

College van burgemeester en wethouders	
Portefeuillehouder: Kees Visser Betrokken portefeuillehouders: Jeroen Nobel Michiel Wouters Heleen Keur Pieter Kos Remco Duijnker Tjitske Biersteker-Giljou Peter de Vrij	Van team: Team Financiën Adviseur: Patricia van Leerdam E-mail: p.van.leerdam@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2020-024035 Begrotingswijziging: Ja
Onderwerp: Programmarekening 2019	

Publiekssamenvatting:

Elk jaar biedt het college van burgemeester en wethouders een programmarekening aan aan de gemeenteraad. De programmarekening is een verantwoording van het college over het gevoerde beheer, over de beoogde maatschappelijke resultaten en over het gevoerde beleid.

Geadviseerd besluit

De gemeenteraad voor te stellen:

1. De programmarekening 2019 vast te stellen;
2. Het voordelig saldo van € 5.202.094 toe te voegen aan de Algemene Reserve en de volgende mutaties (beslispunten 3 t/m 11) weer te onttrekken aan de Algemene Reserve:
3. De egalisatiereserve Bouwleges in te stellen en hier € 162.662 aan toe te voegen;
4. De kapitaalegalisatiereserve Wildopvang in te stellen;
5. De reserve Fricatiefonds af te sluiten;
6. De onttrekking uit de bestemmingsreserve Onderhoud historische graven voor 2019 terug te draaien en door te schuiven naar 2020;
7. € 60.000 ten behoeve van de uitwerking ideeënmarkt in 2020 beschikbaar te stellen;
8. € 5.000 aanvullend beschikbaar te stellen voor de oprichting van de Erfgoedorganisatie;
9. € 95.000 over te hevelen naar 2020 ten behoeve van het verlenen van een duurzaamheidskorting op leges;
10. De niet bestede middelen voor huisvesting aan de Bijlweg te storten in de reserve Nieuwbouw stadhuis, zijnde € 256.000;
11. Het niet bestede bedrag van € 324.426 van het Transformatiefonds Sociaal Domein over te hevelen naar 2020;
12. De uit dit besluit voortvloeiende begrotingswijziging 2020-024035 vast te stellen;

Het college besluit:

13. De Programmarekening 2019 vast te stellen en door te geleiden naar de gemeenteraad.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Elk jaar biedt het college van burgemeester en wethouders een programmarekening aan u aan. In de programmarekening legt het college verantwoording af over de afgesproken doelen die geformuleerd zijn in de programmabegroting. De door de raad aangestelde accountant toetst de programmarekening op getrouwheid en rechtmatigheid.

De goedkeurende verklaring van zowel getrouwheid als rechtmatigheid bieden we tegelijk aan met de programmarekening en verwerken deze in het document.

De jaarrekening is een verantwoording van het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad over het gevoerde beheer. De beoogde maatschappelijke resultaten worden per programma genoemd alsmede de verantwoording van het gevoerde beleid.

ook zijn er overzichten per programma met de daarmee samenhangende lasten en baten, voorzien van verklaringen over de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting.

De paragrafen geven een beeld van de uitvoering van de bedrijfsvoering en inzicht in een aantal belangrijke onderdelen van de financiële positie van de gemeente.

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd de Programmarekening 2019 vast te sellen en de voorstellen voor de resultaatbestemming goed te keuren.

Doelen en resultaten

De programmarekening laat een voordelig saldo zien van € 5.202.094. Bij het opstellen van de Tweede tussenrapportage 2019 verwachtten we nog een nadelig resultaat van € 502.000. Van dit resultaat wordt voorgesteld in totaal een bedrag van € 4.483.428 te bestemmen voor 2020. Een opsomming hiervan is te lezen onder het kopje 'Argumenten en alternatieven'.

De grootste verschillen tussen de twee uitkomsten (totaal € 5.704.094) zijn onder andere ontstaan door de volgende oorzaken:

- Activiteiten die vanuit 2019 doorlopen naar 2020 (€ 3,5 miljoen, RB/RVO 2020-033785 Resultaatbestemming) en aanvullend op dit besluit een bedrag van € 969.088 (totaal € 4.483.428);
- Lagere overheadkosten (€ 2,2 miljoen);
- Hogere inkomsten vanuit de Algemene Uitkering (€ 302.000);
- Een te lage onttrekking aan de Reserve Sociaal Domein (€ 930.000);
- Een hogere bijdrage aan Baggerbeheer (€ 275.000);
- Hogere uitgaven binnen het Sociaal Domein voor een bedrag van € 1,7 miljoen;
- Voordeel door vrijval uit de voorziening Grondexploitatie Willem Alexanderhof voor de betere gang van zaken bij deze grondexploitatie (€ 700.000) en de verkoop van panden en gronden (€ 375.000);
- Diverse overige verschillen kleiner dan € 100.000 (totaal € 1,6 miljoen).

Kaders en omstandigheden

De programmarekening is samengesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) en de financiële verordening van de gemeente (artikel 212 van de Gemeentewet).

Het college van burgemeester en wethouders verantwoordt zich in de programmarekening aan de gemeenteraad over het gevoerde inhoudelijk en financiële beleid. De raaf heeft een controlerende taak en verleent door vaststelling van de programmarekening decharge aan het college. De programmarekening moet een getrouw beeld geven aan de werkelijke situatie (artikel 197-198-199 van de Gemeentewet).

Vóór 15 juli 2020 dienen de jaarstukken ingeleverd zijn bij de provincie Noord-Holland.

Door de coronacrisis biedt het Rijk ons de mogelijkheid om de jaarstukken later dan de wettelijke datum aan te bieden. Van deze mogelijkheid maakt onze gemeente geen gebruik omdat het niet noodzakelijk is en om zoveel mogelijk het 'opstropen' van werkzaamheden te voorkomen.

Argumenten en alternatieven

De behandeling en vaststelling van de programmarekening geeft invulling aan de verantwoordingsplicht van het college en de controletaak van de raad. Bij het onderdeel 'Doelen en resultaten' wordt toegelicht welke belangrijke afwijkingen er zijn na de vaststelling van de laatste begrotingswijziging en het uiteindelijke saldo. Het weerstandsvermogen met het bijpassende ratio per 31 december 2019 is gebaseerd op de beleidskaders die in februari 2019 door de raad zijn vastgesteld. Deze kaders bepalen ook dat een begrotingsoverschot vóór resultaatbestemming in eerste instantie toegevoegd wordt aan de Algemene Reserve.

Via raadsvoorstel/-besluit RVO19.0119/RB19.0118 is besloten om niet gebruikte budgetten uit 2019 (€ 3.514.340) door te schuiven naar de begroting van 2020. Hierdoor is in 2020 geld beschikbaar om de betreffende werkzaamheden af te ronden en uit te voeren. Aanvullen hierop wordt voorgesteld om een bedrag van € 969.088 door te schuiven naar 2020.

De volgende argumenten verwijzen naar de beslispunten in dit raadsvoorstel:

3. Bij het raadsvoorstel voor de resultaatbestemming 2019 van 3 februari 2020 is een aantal nieuwe reserves gevormd. Deze reserves zijn echter alleen in de bijlage meegenomen en niet formeel in het raadsvoorstel/-besluit. De accountant wil van de gemeente altijd het raadsbesluit tot instelling of afsluiting van een reserve als besispunt zien. Bij raadsvoorstel 2019-033785 is al € 100.000 aan deze reserve toegevoegd. Bij het opstellen van de jaarrekening blijkt dat nog eens € 162.662 aan deze reserve moet worden toegevoegd. De dotatie c.q. onttrekking aan deze reserve wordt aan het eind van elk boekjaar bepaald door het verschil tussen de werkelijke gemaakte kosten en de werkelijke opbrengsten bouwleges te onttrekken c.q. te doteren;

4. Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van de inrichting van het buitenterrein/toegangsweg van de wildopvang. De middelen hiervoor zijn al eerder bij de resultaatbestemming 2019, nummer 2019-033785, ter beschikking gesteld (€ 120.000);

5. De reserve Frictiefonds is in 2019 bij het opstellen van de jaarrekening leeg gemaakt en derhalve moet deze nog formeel worden afgesloten;

6. De onttrekking van € 10.000 uit de bestemmingsreserve Onderhoud historische graven voor 2019 terug draaien den doorschuiven naar 2020 omdat de kosten voor een deel nog moeten worden gemaakt;

7. Een budget van € 60.000 ten behoeve van de uitwerking van de drie meest kansrijke ideeën in 2020 beschikbaar stellen. Het betreft het 'Initiatief Anton Pieck', een 'jaargetijde zonnewijzer' en 'duintjes Julianadorp'. Gezien de positieve ervaringen met de inbreng van onze inwoners op de eerste bewoners ideeënmarkt in september 2019 en de opvolgende contacten tussen raadsleden en inwoners, waarbij de inspirerende ideeën nader toegelicht en besproken zijn, is een eerste set van ideeën overgebleven die interessant en kansrijk worden geacht om in een volgende fact verder uitgewerkt te worden;

8. Bij het eerste resultaatbestemmingsvoorstel is ingestemd om resterende middelen voor de oprichting van de erfgoedorganisatie over te hevelen naar 2020. Toen werd gesproken over een bedrag van € 155.000, waarbij er van uit werd gegaan dat de werkelijke uitgaven in 2019 € 20.000 bedroegen. Bij het opmaken van de jaarrekening blijken deze uitgaven € 5.000 lager uit te vallen zodat het over te hevelen bedrag € 5.000 hoger kan worden.

9. Op 3 februari 2020 heeft de raad besloten met terugwerkende kracht een korting te verstrekken op leges omgevingsvergunning ingeval van vergunningen in het kader van duurzaamheid. Een voorlopige inventarisatie van geheven leges in dit verband leidt tot een potentieel te verstrekken korting van € 95.000. Bepaald is dat de duurzaamheidsbudgetten tot een bedrag van € 100.000 gaan bijdragen aan deze korting. Reden om voor te stellen dat het geraamde bedrag voor potentieel te verstrekken korting over 2019 over te hevelen om deze korting ook daadwerkelijk te kunnen bekostigen;

10. Bij het raadsbesluit inzake het scenario onderzoek niet stadhuis (RB19.0004) is onder mee besloten om niet bestede huisvestingsbudgetten in de daaraan gerelateerde reserve te storten. Na realisatie van het nieuwe stadhuis wordt deze reserve als egalisatiereserve ingezet om te voorzien in een deel van de dekking van de jaarlijkse huisvestingslasten. Het besluit richt zich op de situatie vanaf 2020. Voorgesteld wordt om ook over 2019 in de geest van dit besluit de resterende middelen in de reserve te storten;

11. Als centrumgemeente ontvangt Den Helder in de jaren 2018 tot en met 2020 jaarlijks een bedrag van € 324.000 van het Rijk. Het Transformatiefonds is bedoeld om de transformatiebeweging te bevorderen en sluit aan bij het (nationale) Actieprogramma Zorg voor de Jeugd. Aangezien het bedrag is ontvangen als centrumgemeente, dus niet alleen voor Den Helder, is het wenselijk om het niet uitgegeven budget door te schuiven, zodat dit in 2020 alsnog kan worden besteed aan het doel waarvoor het is toegekend.

12. Er was onvoldoende capaciteit om het Onderhoudsprogramma openbare verlichting in 2019 geheel uit te voeren waardoor een deel van de werkzaamheden doorschuiven naar 2020.

Zoals gezegd sluit de Programmarekening 2019 met een voordelig saldo van € 5.202.094. Bij de laatste begrotingswijziging was een nadelig saldo begroot van € 502.000 waardoor het totale verschil € 5.704.000 bedraagt.

Hierna volgt ten opsomming van de belangrijkste afwijkingen in de baten en lasten en de toelichting hierop.

	Progr.	Omschrijving	bedrag	V/N
1	div	Uitgestelde uitvoering van werkzaamheden	3.513.000	V
2	1	Kosten overhead	2.210.000	V
3	1	Algemene Uitkering	302.000	V
4	6	Lagere onttrekking reserve Sociaal Domein	930.000	N

5	7	Bijdrage Baggerbeheer	275.000	N
6	6	Uitgaven Sociaal Domein	1.785.000	N
7	8	Voorziening Willem Alexanderhof	700.000	V
8	8	Verkoop panden en gronden	375.000	V
9	div	Overige verschillen < € 100.000	1.594.000	V
		Totaal	5.704.000	V

Toelichting belangrijkste afwijkingen lasten en baten:

1. Sommige activiteiten konden niet uitgevoerd dan wel afgerond worden in 2019. De middelen die daardoor over zijn, zijn via een afzonderlijk raadvoorstel (2019-033785 Resultaatbestemming) doorgeschoven naar de begroting 2020. Hierdoor is dit geld in 2020 beschikbaar om de werkzaamheden af te ronden en uit te voeren;
2. Op het onderdeel overhead is een voordelig effect gerealiseerd van € 2.210.000. Bij overhead moet u denken aan onder andere personeelskosten, kosten voor ICT en kosten inzake de kosten van gemeentelijke panden. Bij de personeelskosten is bespaard op de immateriële kosten, salarislasten en externe inhuur. Bij de huisvesting is bespaard door inkoopvoordelen bij de kosten voor gas, water en electriciteit, een lager verbruik van kantoorartikelen vanwege het digitaal werken en door het doorschuiven van de herhuisvesting naar 2020. Bij de ICT tenslotte zijn de kosten voor het verplaatsen van de serverruimte, voor het nieuwe financiële systeem en de digitalisering van het archief (deels) doorgeschoven naar het volgende jaar. Daarnaast dienen de licenties voor Skype for Bedrijven betaald te worden uit een investering waardoor de kosten hiervoor vrijvallen in de exploitatie.
3. We hebben een iets hogere bijdrage uit de Algemene Uitkering ad € 302.000 gerealiseerd door nagekomen posten, met name uit de Decembercirculaire. Dit betreft een reeks van plussen en minnen die in de programmarekening staan toegelicht bij de Algemene Dekkingsmiddelen.
4. De bestemmingsreserve Sociaal Domein is in 2019 nog gekoppeld aan de lasten en baten van onder andere de 3 D's. Het gaat hier dus om een egalisatiekarakter. Aan het eind van het jaar wordt gekeken wat de uitkomsten zijn met betrekking tot de lasten en baten (zie punt 8 hieronder). In de begroting 2019 staat een bedrag dat onttrokken moet worden aan de reserve Sociaal Domein. Dit bedrag is echter € 930.000 lager dan nodig is om de kosten te egaliseren waardoor méér onttrokken moet worden;
5. Voor 2019 moeten wij rekening houden met een hogere bijdrage aan Baggerbeheer BV voor Milieupark Oost. Dit zorgt voor een nadelig effect van € 275.000;
6. De grondexploitatie Willem Alexanderhof is in 2019 voorspoedig verlopen. Dit blijkt uit de actualisering die jaarlijks plaatsvindt. Hierdoor kunnen wij € 700.000 laten vrijvallen vanuit de verliesvoorziening. Dit heeft een voordelig effect op het resultaat.
7. In 2019 is een aantal panden en percelen verkocht. Rekening houdend met de mutaties in de verschillende reserves, resulteert dit in een voordelig effect van € 375.000;
8. In programma 6. Sociaal Domein is per saldo sprake van een overschrijding van € 1.785.000 op het resultaat voor bestemming. Deze afwijking heeft verschillende oorzaken die worden toegelicht in programma 6 van de programmarekening. Het heeft onder andere te maken met stijgende kosten op de jeugdzorg, maar ook bij de huishoudelijke hulp en vervoer;
9. De overige afwijkingen, rekening houdend met wijkingen kleiner dan € 100.000, bedragen in totaal € 1.594.000.

Bestuurlijke vernieuwing

Dit voorstel draagt niet specifiek bij tot de bestuurlijke vernieuwing.

Het voorstel leent zicht niet voor het houden van een referendum omdat dit is uitgesloten volgens artikel 2 lid e. van de Refrendumverordening 2012.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen specifieke aspecten wat de duurzaamheid betreft.

De programmarekening bieden we digitaal aan en niet langer in de vorm van een papieren boekwerk.

Financiële consequenties

De Programmarekening 2019 sluit met een voordelig saldo van € 5.202.094. Bij de laatste tussenrapportage was er een nadelig saldo begroot van € 502.000.

Ratio weerstandsvermogen

De Algemene Reserve bedraagt eind 2019	€ 19.236.118
Bestemmingsreserves	9.750.217
Onvoorziene uitgaven	220.000
Stille reserves	0
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 29.206.335

Het totaalbedrag van de risico's die zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen is € 17.655.806.

De ratio weerstandsvermogen is de weerstandsvermogen / bedrag van de risico's:

$€ 29.206.335 / € 17.655.806 = 1,7$ ultimo 2019.

De ratio voldoet aan het door de raad vastgestelde minimum van € 1,2 en is hiermee voldoende.

Uitvoering en planning

Na de besluitvorming verwerken we de begrotingswijziging in de financiële administratie.

Vóór 15 juli 2020 worden de jaarstukken ingeleverd bij de provincie Noord-Holland.

Communicatie

Na behandeling van de programmarekening wordt hierover gecommuniceerd met de pers.

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2020-024035
Onderwerp	Programmarekening 2019

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 5 mei 2020,

besluit:

1. De programmarekening 2019 vast te stellen;
2. Het voordelig saldo van € 5.202.094 toe te voegen aan de Algemene Reserve en de volgende mutaties (beslispunten 3 t/m 11) weer te onttrekken aan de Algemene Reserve:
3. De egalisatiereserve Bouwleges in te stellen en hier € 162.662 aan toe te voegen;
4. De kapitaallegalisatiereserve Wildopvang in te stellen;
5. De reserve Fricatiefonds af te sluiten;
6. De onttrekking uit de bestemmingsreserve Onderhoud historische graven voor 2019 terug te draaien en door te schuiven naar 2020;
7. € 60.000 ten behoeve van de uitwerking ideeënmarkt in 2020 beschikbaar te stellen;
8. € 5.000 aanvullend beschikbaar te stellen voor de oprichting van de Erfgoedorganisatie;
9. € 95.000 over te hevelen naar 2020 ten behoeve van het verlenen van een duurzaamheidskorting op leges;
10. De niet bestede middelen voor huisvesting aan de Bijlweg te storten in de reserve Nieuwbouw stadhuis, zijnde € 256.000;
11. Het niet bestede bedrag van € 324.426 van het Transformatiefonds Sociaal Domein over te hevelen naar 2020;
12. De uit dit besluit voortvloeiende begrotingswijziging 2020-024035 vast te stellen;

Aldus besloten in de raadsvergadering van